

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 13.7.2005
KOM(2005) 311 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIERADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU,
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Návrh

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE RADY, EURÓPSKEHO PARLAMENTU A KOMISIE

Politika rozvoja Európskej únie

„Európsky konsenzus“

{SEK(2005) 929}

OBSAH

Úvod.....	4
<u>Prvá časť: Stratégia Európskej únie pre rozvoj.....</u>	<u>6</u>
1. Spoločná vízia rozvoja.....	6
1.1. Dosah politiky rozvoja.....	6
1.2. Hodnoty, ktoré spájajú Úniu.....	6
1.3. Obmedzenie chudoby: cieľ medzinárodného programu.....	6
1.4. Ďalšie ciele Únie v oblasti rozvoja.....	7
1.5. Rozvoj, stratégia pre vyrovnanú globalizáciu.....	8
1.5.1. Súvislosti medzi rozvojom a bezpečnosťou.....	8
1.5.2. ... medzi rozvojom a migráciou.....	8
1.5.3. ... medzi rozvojom a obchodom.....	8
1.5.4. ... medzi rozvojom a životným prostredím.....	9
1.5.5. ... medzi rozvojom a sociálnym rozmerom globalizácie.....	9
2. Spoločne zdieľané princípy.....	9
2.1. Podpora výkonnosti.....	9
2.2. Účasť občianskej spoločnosti.....	9
2.3. Prehĺbený politický dialóg.....	10
2.4. Závazok voči slabým štátom.....	10
3. Činnosti zamerané na spoločný tematický rámec.....	10
4. Operačný preklad spoločnej stratégie.....	11
4.1. Zvýšenie finančných zdrojov.....	12
4.2. Posilnenie účinnej pomoci.....	12
4.2.1. Konat' spoločne pre lepšiu koordináciu, harmonizáciu a zosúladenie.....	12
4.2.2. Zvýšenie kvality pomoci aj prostredníctvom inovačných a flexibilných mechanizmov.....	13
4.3. Zabezpečenie koherentnosti politík rozvoja.....	13
<u>Druhá časť: Usmernenia Spoločenstva týkajúce sa zavedenia politiky rozvoja.....</u>	<u>14</u>

<u>PRÍLOHA - Druhá časť: Usmernenia Spoločenstva týkajúce sa zavedenia politiky rozvoja</u>	15
1. Špecifická úloha Komisie	15
2. Diferencovaný prístup podľa obsahu a potrieb	15
2.1. Diferenciácia v zavedení spolupráce týkajúcej sa rozvoja.....	15
2.2. Transparentnosť kritérií týkajúcich sa pridelovania zdrojov.....	16
3. Priority vybrané po dohode s partnerskými krajinami	17
3.1. Princíp koncentrácie pri zachovaní flexibility	17
3.2. Príspevok Spoločenstva k zavedeniu spoločného tematického rámca.....	17
3.3. Posilnenie prístupu „presadzovania“.....	23
3.4. Pomoc globálnym iniciatívam a celosvetovým fondom	24
4. Výber spôsobov podľa potrieb a výkonnosti	24

Politika rozvoja Európskej únie

„Európsky konsenzus“

ÚVOD

1. Hlavnou výzvou, ktorej musí medzinárodné spoločenstvo v súčasnosti čeliť, je uskutočňovať globalizáciu takým spôsobom, aby sa stala pozitívnou silou pre celé ľudstvo. Pretože aj napriek tomu, že globalizácia ponúka značné možnosti, v súčasnosti sú jej výhody, ako aj povinnosti, ktoré prináša, zastúpené v rovnakej miere. Činnosť EÚ v oblasti rozvoja si preto vyžaduje postup na dosiahnutie lepšieho riadenia globalizácie, zameriava sa na optimalizáciu svojej pomoci a na vyrovnanjšie rozdelenie s perspektívou mieru a celkovej stability. Medzinárodná agenda týkajúca sa rozvoja¹ bola vypracovaná paralelne s nárastom medzinárodného terorizmu a konfliktov v najchudobnejších krajinách, so značným zvýšením migračnej vlny, do ktorej treba zahrnúť aj utečencov a odídencov, ako aj narastajúcim nezákonným obchodovaním a globálnym ohrozením životného prostredia.
2. Vonkajšia činnosť Únie odráža jej identitu ako aktéra a svetového partnera, ktorý pracuje na vylepšení svojich cieľov a hodnôt, upevnení demokracie, právneho štátu, dodržiavania ľudských práv, princípov medzinárodného práva, s cieľom ochraňovať mier a predchádzať konfliktom, podporovať trvalo udržateľný rozvoj a dobré celosvetové vládnutie.

Táto činnosť vedie takisto k začleneniu vonkajšieho rozmeru vnútorných politík Únie a v dôsledku toho predstavuje európsky model. Súdržnosť a súčinnosť medzi týmito dvoma rozmermi – vnútorným a vonkajším – sa stáva podmienkou *sine qua non*, ktorou sa posúva vpred prvoradý program Únie, ktorým je prosperita, bezpečnosť a solidarita v rámci trvalo udržateľného rozvoja.

3. Politika rozvoja je jadrom vonkajšej činnosti Únie. Tým, že sa zameriava na prvoradý cieľ, ktorým je obmedzenie chudoby, prispieva aj k ďalším cieľom, akými sú sociálna oblasť, životné prostredie a bezpečnosť Únie, takisto ako lepšie ovládanie globalizácie. Rozvoj, zapísaný do rámca medzinárodnej stratégie, je popri bezpečnosti, obchode a životnom prostredí oblasťou, v ktorej je Únia, čo sa týka angažovanosti za multilateralizmus, najoperatívnejšia². Politika rozvoja, spolupracujúca s ostatnými aspektmi vonkajšej činnosti EÚ, ako je susedská

¹ Akčné programy prijaté na konferenciách SN v 90. rokoch minulého storočia v sociálnej a hospodárskej oblasti a v oblasti životného prostredia a ľudských práv. Vyhlásenie a ciele tisícročia týkajúce sa rozvoja (2000), Monterrey (2002), Johannesburg (2002), New York v septembri (2005).

² Príklady, ktoré sú ukázkou multilateralizmu v týchto štyroch oblastiach: EÚ zohrala rozhodujúcu úlohu pri založení Medzinárodného súdneho dvora; pri ratifikácii Kjótskeho protokolu pre životné prostredie; pri zostavení programu Doha pre obchod a rozvoj, v Pekinskej akčnej platforme za rovnosť pohlaví, počas Bruselskej konferencie o najmenej rozvinutých krajinách a pri vypracovaní záväzkov z Monterrey pre financovanie rozvoja.

politika a strategické partnerstvá inde vo svete, zabezpečuje koherentnú a účinnú činnosť.

4. Významným cieľom budúcich rokov bude do r. 2015 znížiť úroveň chudoby vo svete na polovicu. EÚ poskytuje 55 % pomoci na rozvoj vo svete³. V r. 2002 v Monterrey a na summite OSN v New Yorku v septembri 2005 opätovne potvrdila vôľu prispievať k realizácii rozvojových cieľov tisícročia a zaviazala sa zvýšiť svoju pomoc na úroveň 0,56 % HND v r. 2010 s perspektívou dosiahnuť úroveň 0,7 % v r. 2015. Únia je takisto najotvorenejším obchodným partnerom najmenej rozvinutých krajín a ďalších krajín s nízkymi príjmami.
5. Princípy partnerstva a dodržiavania zodpovednosti za rozvoj, vlastné partnerským krajinám, základné hodnoty a rámec cieľov na multilaterálnej úrovni zaväzujú tak členské štáty, ako aj Spoločenstvo. Účinnosť európskej pomoci môže a musí narastať prostredníctvom obnoveného úsilia koordinácie a harmonizácie. Na týchto základoch „Európsky konsenzus“ prvýkrát za päťdesiat rokov spolupráce definuje rámec spoločných princípov, v ktorom Európska únia a jej dvadsaťpäť štátov uskutočňujú každý svoju politiku rozvoja v duchu komplementárnosti.

Tento spoločný rámec je predmetom prvej časti vyhlásenia navrhovaného v tomto oznámení; druhá časť vyhlásenia poskytuje usmernenia týkajúce sa realizácie tohto spoločného rámca na úrovni politiky Spoločenstva.
6. Komisia vyzýva Radu a Parlament, aby sa pripojili k tejto spoločnej vízii rozvoja a predpokladá, že vyhlásenie tripartity prispeje veľkou mierou k vytýčeným cieľom koherentnosti a účinnosti v oblasti vonkajšej činnosti Únie.

³ EÚ takisto prispieva podielom 55 % na IDA 14.

PRVÁ ČASŤ

STRATÉGIA EURÓPSKEJ ÚNIE PRE ROZVOJ

Táto prvá časť vyhlásenia upresňuje ciele a princípy, na základe ktorých sa členské štáty a Spoločenstvo zapájajú do spoločnej vízie.

1. SPOLOČNÁ VÍZIA ROZVOJA

EÚ je významným aktérom na medzinárodnej scéne; jej zámerom je stať sa pozitívnou silou pre zmenu, ktorá prispeje k lepšiemu pochopeniu globalizácie a lepšiemu rozdeleniu výhod a bohatstva, ktoré v sebe zahŕňa. Jej činnosť podporuje vlastné úsilie rozvojových krajín.

1.1. Dosah politiky rozvoja

Politika rozvoja Únie sa obracia na všetky rozvojové krajiny využívajúce verejnú pomoc pre rozvoj podľa zoznamu zostaveného Výborom pre rozvojovú pomoc OECD⁴.

1.2. Hodnoty, ktoré spájajú Úniu

EÚ je založená na hodnotách spoločných pre všetky členské štáty, ktoré potvrdzuje a podporuje vo svojich vzťahoch so zvyškom sveta. Tieto hodnoty znamenajú rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu, ako aj dodržiavanie ľudských práv. Únia sa usiluje na týchto základoch vytvárať partnerské vzťahy s tretími krajinami a medzinárodnými, regionálnymi alebo svetovými organizáciami, ktoré zachovávajú princípy univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv a základných slobôd.

Politika rozvoja EÚ sa v oblasti rozvoja zapisuje do rámca princípov a cieľov jej vonkajšej činnosti. Podporuje multilateralizmus ako výraz spoluzdieľania zodpovednosti všetkých národov sveta za riadenie rozvoja, ako aj rizík, ktoré ohrozujú bezpečnosť na svetovej úrovni. Operuje v rámci Organizácie Spojených národov a podporuje systém pravidiel, medzinárodných inštitúcií a nástrojov ustanovených a zavedených medzinárodným spoločenstvom, najmä v oblasti obchodu, medzinárodnej finančnej stavby, práce a životného prostredia.

1.3. Obmedzenie chudoby: cieľ medzinárodného programu

Medzinárodný program pre rozvoj zhrnutý v deklarácii tisícročia zo septembra 2000 – zameraný na sociálny a ľudský rozvoj, ľudské práva, rovnosť medzi mužmi a ženami, úzky vzťah medzi rozvojom a životným prostredím, spojitosti medzi obchodom a rozvojom – definuje rámec činností, v ktorom sa Únia naplno angažuje. Ciele tisícročia týkajúce sa rozvoja konkretizujú politickú angažovanosť všetkých štátov, ktoré sú členmi Organizácie Spojených národov, podľa časového rozvrhnutia umožňujúceho dosiahnuť do r. 2015 podstatný pokrok v každej krajine.

Osem rozvojových cieľov tisícročia (RCT)
--

⁴ V súčasnosti 151 krajín (medzi ne sú zahrnuté aj územia zo zoznamu Výboru pre rozvojovú pomoc) s takmer piatimi miliardami osôb.

1. odstrániť extrémnu chudobu a hlad
2. zabezpečiť základné vzdelanie pre všetkých
3. podporovať rovnosť pohlaví a osamostatnenie žien
4. znížiť detskú úmrtnosť
5. zlepšiť zdravie matiek
6. bojovať proti AIDS/HIV, malárii a ostatným chorobám
7. zabezpečiť trvalo udržateľné životné prostredie
8. zaviesť svetové partnerstvo pre rozvoj

Konferencia v Monterrey týkajúca sa financovania a Johannesburgský summit o trvalo udržateľnom rozvoji doplnili túto angažovanosť hlavne tým, že potvrdili význam partnerstva a rozdelenia zodpovednosti medzi priemyselne rozvinuté krajiny a rozvojové krajiny, pokroku, ktorý sa má dosiahnuť v oblasti spravovania, a potrebnej rovnováhy medzi tromi piliermi trvalo udržateľného rozvoja – hospodárskym, sociálnym a environmentálnym. Stratégia na obmedzenie chudoby sa musí opierať o záväzky prijaté na summitoch a medzinárodných konferenciách v sociálnej a hospodárskej oblasti a v oblasti životného prostredia a ľudských práv.

1.4. Ďalšie ciele Únie v oblasti rozvoja

Únia sa domnieva, že prvoradý cieľ, ktorým je obmedzenie chudoby, sa opiera o doplnkové ciele podpory dobrej správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dlhodobého rozvoja.

Správa vecí verejných

- Dobrá správa vecí verejných, do ktorej treba zahrnúť aj schopnosť štátov zabezpečiť svojim občanom dodržiavanie ich práv a slobôd a demokratizáciu
- Predchádzať konfliktom a slabosti štátov, ktoré sú najväčšou prekážkou RCT

Ľudské práva

- Podpora ľudských práv definovaných v medzinárodných konvenciách alebo iných medzinárodných nástrojoch, do ktorých sú zahrnuté občianske a politické práva, hospodárske, sociálne a kultúrne práva, práva detí, rovnosť medzi mužmi a ženami, právo na reprodukciu a sexuálne práva, ako aj práva menších a pôvodných obyvateľov
- Kohéznosť a sociálna ochrana, do ktorej patrí aj poskytnutie primeranej práce všetkým
- Dodržiavanie základných práv migrantov, utečencov a vysídlených osôb

Politika rozvoja EÚ je dôležitou zložkou jej stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Rozvoj je takisto dôležitý pre ciele prosperity a solidarity, ktorými sa Únia riadi. EÚ sa zameriava tak vo svojej vnútornej politike, ako aj vo vonkajšej činnosti na zabezpečenie toho, aby mali z globalizácie prospech všetci a zahŕňala v sebe silný sociálny rozmer. Toto odlišuje Európu od ostatných aktérov globalizácie.

1.5. Rozvoj, stratégia pre vyrovnanú globalizáciu

1.5.1. Súvislosti medzi rozvojom a bezpečnosťou

Chudoba nemá žiadne výhody, moc ani možnosť výberu. Osamostatnenie, účasť, začlenenie a povinnosť informovať sú štyri významné prvky, ktoré patria pod bezpečnosť aj pod rozvoj.

Rozvoj je pre kolektívnu a individuálnu bezpečnosť z dlhodobého hľadiska kľúčový. Ide o doplnkové programy, ktoré nie sú navzájom podriadené jeden druhému. Trvalo udržateľný rozvoj nie je možný bez mieru a bezpečnosti, trvalo udržateľný rozvoj je najlepšou štruktúrnou odpoveďou na hlavné príčiny násilných konfliktov a zvyšovanie medzinárodného organizovaného zločinu a terorizmu, ktorý sa často spája s biedou, zlou správou vecí verejných, nedostatkom a chýbajúcim prístupom k prírodným zdrojom.

1.5.2. ... medzi rozvojom a migráciou

Narastajúca intenzita migračnej vlny je jedným z prvkov globalizácie. Rozvoj možno z dlhodobého hľadiska pokladať za najúčinnjšiu odpoveď na násilnú migráciu a destabilizujúcu migračnú vlnu práve tým, že zlepšuje životné podmienky a perspektívy zamestnania v rozvojových krajinách, a tak prispieva k mieru a bezpečnosti. Spolupráca na rozvoji prináša trvalé riešenia pre utečencov a vysídlené osoby a zabráňuje pašovaniu ľudí a nelegálnemu obchodu s migrantmi. Zraniteľnosť žien a detí voči tomuto fenoménu si vyžaduje špecifické úsilie na vyriešenie tohto problému.

Na druhej strane sa musí vyzdvihnúť pozitívny vplyv migrácie na rozvoj, najmä čo sa týka prevodov príjmov migrujúcich pracovníkov a pohybu kvalifikovaných osôb. Únia sa pousiluje optimalizovať tieto blahodarné účinky a obmedziť „únik mozgov“, hlavne v oblasti zdravia a výskumu.

1.5.3. ... medzi rozvojom a obchodom

EÚ ako najotvorenejší partner rozvojových krajín bude pokračovať v aktivitách zameraných na otvorenie trhov, ktoré je podporované otvoreným multilaterálnym obchodným systémom, ktorý je nestranný a založený na pravidlách, ktorý vo svojich pravidlách a v spôsobe fungovania explicitne zahŕňa ochranu najslabších krajín. Preferenčné dvojstranné a jednostranné systémy zostávajú aj naďalej dôležitými nástrojmi rozvoja. Rozvojové krajiny sú si vedomé potreby systematicky zahŕňať obchod do svojej stratégie rozvoja a obmedzenia chudoby tým, že zavádzajú potrebné vnútorné reformy na využitie týchto výhod.

Únia, ktorá si je vedomá, že rozvojové krajiny potrebujú významnú podporu pre tento svoj často komplexný proces otvorenia sa a obchodnej integrácie, bude vylepšovať a lepšie koordinovať pomocné programy späté s obchodom a navyše podporí úpravy a včlenenie sa do svetového hospodárstva v spolupráci s medzinárodným spoločenstvom. Mimoriadna pozornosť sa bude venovať namenej rozvinutým a najohrozenejším krajinám.

Regionálna integrácia a multilaterálny obchodný systém sa budú navzájom posilňovať. Obchodná politika rozvojových krajín sa definuje stále viac v regionálnom kontexte. EÚ bude pokračovať v presadzovaní regionálnej integrácie ako dôležitej stratégie harmonického a postupného začleňovania rozvojových krajín do svetového hospodárstva, samozrejme aj v rámci hospodárskych partnerských dohôd.

1.5.4. ... medzi rozvojom a životným prostredím

Chudoba je úzko spätá s otázkami životného prostredia. Najchudobnejší sú takisto najviac závislí od prírodných zdrojov, ktoré potrebujú na prežitie, a ktoré často nadmieru využívajú, sú takisto najviac zasiahnutí zničeným životným prostredím. Trvalo udržateľný rozvoj sa takisto zameriava na zabezpečenie medzigeneračnej rovnováhy prostredníctvom spravovania zdrojov s prihliadnutím na budúce generácie. Na dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia bude treba zabezpečiť trvalé spravovanie prírodných zdrojov, bojovať proti klimatickým zmenám, odlesňovaniu a rozširovaniu púštnych oblastí, zastaviť stratu biologickej rozmanitosti.

Globalizácia predstavuje aj veľké výzvy v oblasti životného prostredia. Únia bude povzbudzovať vývoj spôsobov výroby a konzumácie, ktoré smerujú k obmedzeniu nepriaznivých dôsledkov nárastu na životné prostredie. Bude podporovať zavedenie enviromentálneho rozmeru do stratégií obmedzenia chudoby a ekvivalentného rozvoja.

1.5.5. ... medzi rozvojom a sociálnym rozmerom globalizácie

EÚ posilní sociálny rozmer globalizácie, aby sa jej výhody preniesli na všetkých. EÚ sa pousiluje zabezpečiť koherentnosť politik v službe rozvoja a poskytnúť vzájomne sa dopĺňajúcu hospodársku, zamestnaneckú, sociálnu a environmentálnu politiku v celosvetovom, regionálnom a národnom pláne. EÚ má okrem toho zámer poskytnúť primeranú prácu všetkým, posilniť svoju podporu rovnocennému obchodu a povzbudiť európske podniky, aby sa pripojili k princípu sociálnej zodpovednosti podnikov.

2. SPOLOČNE ZDIELANÉ PRINCÍPY

2.1. Podpora výkonnosti

Prvoradou zodpovednosťou rozvojových krajín je viesť koherentnú a účinnú politiku a zmobilizovať svoje vlastné zdroje na rozvoj. EÚ, vedomá si hodnoty rozličných spôsobov rozvoja, podporuje stratégiu obmedzenia chudoby, stratégiu rozvoja a reformy partnerských krajín, ktoré sú koherentné a zamerané na rozvojové ciele tisícročia. Rozvojové krajiny a Únia spoločne zdieľajú zodpovednosť a povinnosť informovať o ich spoločnom úsilí a výsledkoch.

Princípy partnerstva a osvojenia si stratégií a programov spolupráce týkajúcich sa rozvoja partnerskými krajinami a línia ich stratégií a postupov vytvárajú základ politiky Únie voči rozvojovým krajinám. EÚ podporuje väčšie zapájanie štátnych inštitúcií zastupujúcich spoločnosť, najmä národných zhromaždení a parlamentov, ako aj miestnych orgánov.

2.2. Účasť občianskej spoločnosti

Únia podporuje účasť občianskej spoločnosti a ostatných neštátnych aktérov partnerských krajín na procese rozvoja, aby sa zabezpečila životaschopnosť, účinnosť a dosah rozvojových stratégií a programov. Povzbudzuje zapájanie sa nových hospodárskych a sociálnych aktérov, akými sú odborové organizácie, organizácie zamestnancov a súkromný sektor, v úlohe partnerov pri rozvoji, pričom naďalej podporuje organizácie občianskej spoločnosti zameriavajúce sa na rozvoj. Bude sa usilovať o presadenie a uľahčenie politického a sociálneho dialógu medzi jednotlivými aktérmi a inštitúciami Spoločenstva i partnerskými krajinami.

2.3. Prehĺbený politický dialóg

Tak na úrovni politického dialógu, ako aj na úrovni spôsobov pomoci sa EÚ zameriava na priblíženie sa k výsledkom založeným na ukazovateľoch pokroku.

Dodržiavanie ľudských práv, demokratických princípov a právneho štátu sú predmetom pravidelného politického dialógu zameraného na hodnotenie vývoja a definovanie podporných opatrení. Cieľom týchto opatrení je predchádzať situáciám, v ktorých by mohli byť tieto prvky, považované za základné prvky všetkých dohôd v oblasti partnerstva a spolupráce Únie, zneužitú. Pravidelný dialóg sa bude musieť týkať aj otázok spravovania osobitne zameranými na predchádzanie a boj proti korupcii.

2.4. Závazok voči slabým štátom

Únia venuje väčšiu pozornosť krajinám, ktoré sú menej výkonné, „ťažkým partnerstvám“⁵ a slabým⁶ a zadĺženým štátom. Tridsať percent najchudobnejších⁷ obyvateľov žije v slabých štátoch. Voči týmto krajinám sa princípy partnerstva a osvojenia musia prispôbiť podľa jednotlivých prípadov.

Z dôvodov solidarity s populáciou, z dôvodov účinnej dlhodobej pomoci a celkovej bezpečnosti je nevyhnutné zabrániť bankrotu štátov. Na tomto základe presadzuje EÚ svoju angažovanosť aj v krajinách, kde je situácia najťažšia. Predpokladom toho je nájdenie pomeru medzi prioritami zahraničnej politiky a rozvoja a nájdenie súzvuku medzi jednotlivými nástrojmi, ktoré realizuje EÚ a jej členské štáty.

V kontexte prechodu sa EÚ zaväzuje presadzovať a uplatňovať princíp spojenia medzi naliehavou pomocou, obnovou a dlhodobým rozvojom a popri tom zabezpečovať koordináciu a komplementárnosť s ďalšími mulilaterálnymi regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou. Proces rozvoja sa v pokrízových situáciách bude riadiť integrovanými prechodnými stratégiami, ktoré v sebe zahŕňajú politické odpovede, ako aj primeranú finančnú podporu vývoju potrieb. Tieto stratégie budú mať za cieľ inštalovať alebo opätovne zaviesť základné podmienky potrebné na realizáciu dlhodobých rozvojových programov, ktoré sú zamerané na reinštaláciu inštitúcií, základných sociálnych služieb, bezpečnosť v oblasti potravín, infraštruktúry, ako aj nájsť trvalé riešenia pre utečencov a vysídlené osoby a vo všeobecnosti zabezpečiť bezpečnosť občanov.

Európska únia má takisto historickú zodpovednosť voči malým rozvojovým krajinám, napr. ostrovom, ktoré sú mimoriadne ohrozené prírodnými katastrofami, klimatickými zmenami a vonkajšími hospodárskymi otrasmi. Hlavným cieľom bude zvýšiť ich odolnosť voči týmto vplyvom.

⁵ Ťažké partnerstvá sa definujú na základe týchto skutočností: absencia orgánov, ktorých cieľom je obmedzenie chudoby; slabá vláda; korupcia a/alebo politické obmedzenia; inštitúcie neschopné zabezpečiť bezpečnosť občanov alebo podmienky potrebné na život v mieri a slobode.

⁶ Tento pojem sa vzťahuje na ťažké partnerstvá a krízové a pokrízové situácie.

⁷ Extrémna chudoba sa definuje na základe výšky príjmu, ktorý je nižší ako 1 dolár na deň.

3. ČINNOSTI ZAMERANÉ NA SPOLOČNÝ TEMATICKÝ RÁMEC

Únia musí mať schopnosť reagovať na rozmanité situácie a potreby v partnerských krajinách. Spoločný tematický rámec pre politiku rozvoja EÚ a členských štátov umožní vyčleniť hospodársky, sociálny, environmentálny a politický rozmer, s cieľom obmedzenia chudoby, a zabezpečiť multisektorový rozmer. Vymedzenie týchto tém prispeje takisto k lepšej súdržnosti politiky rozvoja s ostatnými vnútornými a vonkajšími politikami Únie.

Témy činnosti pre Úniu

- Rozvoj ľudských práv a schopností, prístup k základným službám (ľudské práva, práva detí, rovnosť medzi mužmi a ženami, právo na reprodukciu a sexuálne práva, právo na výživu, zdravie, boj proti chorobám vznikajúcim z chudoby, populácia, migrácia, výchova, vzdelávanie, kultúra, práva spotrebiteľov).
- Správa vecí verejných v záujme rozvoja a bezpečnosti (vládnutie a demokratizačný proces, reforma štátu, decentralizácia, boj proti korupcii a daňovým únikom, posilnenie občianskej spoločnosti, predchádzanie konfliktom, zraniteľnosti štátu a prírodným katastrofám, riadenie prechodu od naliehavosti k rozvoju).
- Životné prostredie a trvalo udržateľné spravovanie prírodných zdrojov (spravovanie a ochrana lesov, vôd, morských zdrojov a biodiverzity, prístup k trvalým energiám, klimatické zmeny, postupovanie púšte a poškodenie pôdy, trvalo udržateľná správa chemických produktov a odpadkov, spôsoby trvalo udržateľnej výroby a konzumácie).
- Hospodársky rast a rozvoj obchodu, faktory trvalo udržateľného rozvoja (podpora reforiem, regionálnej integrácie, rozvoja poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, súkromného sektora, prerozdelenie príjmov z rastu, sociálna zodpovednosť podnikov, hospodárska spolupráca, výskum pre rozvoj, energia, informačné a telekomunikačné technológie, siete, infraštruktúra a prístup k doprave).
- Bezpečnosť potravín (disponibilita a prístup k potrave, nutričná hodnota, prevencia potravinových kríz) a územné úpravy (rozvoj vidieka a miest, decentralizovaný miestny rozvoj, riadenie rovnováhy medzi ľudskou činnosťou a ekosystémami).
- Boj proti nerovnosti a podpora sociálnej kohézie, v ktorej je zahrnutá primeraná práca pre všetkých (sociálna ochrana a zaradenie do spoločnosti, produktívne zamestnanie, rozvoj ľudských zdrojov, základné sociálne práva, z toho boj proti detskej práci, sociálny dialóg).

Na základe tohto tematického rámca bude môcť Únia rozvíjať usmernenia pre svoju spoločnú politiku.

4. OPERAČNÝ PREKLAD SPOLOČNEJ STRATÉGIE

Zmluva stanovuje veľmi presný rámec a činnosti Spoločenstva a členských štátov zasadzujú do princípov koordinácie, komplementárnosti a rozdelenia právomocí. Únia bude venovať náležitú pozornosť potrebe informovať európskych občanov a zviditeľňovať využitie ich príspevkov najmä v prípade zásahov v multilaterálnom rámci.

4.1. Zvýšenie finančných zdrojov

Európska únia opätovne potvrdzuje svoj zámer zvýšiť rozpočet na pomoc (verejná pomoc rozvoju) s cieľom dosiahnuť v r. 2015 0,7 % hrubého národného dôchodku, úroveň, ktorú je podľa odborníkov potrebné dosiahnuť na realizáciu RCT a plnenie cieľov spolupráce v oblasti rozvoja. Na tento účel si Únia stanovila na r. 2010 predbežný kolektívny cieľ na 0,56 % a individuálne ciele na 0,51 % (EÚ 15), smerujúce k 0,17 % (EÚ 10) s ohľadom na situáciu v členských krajinách, ktoré vstúpili do Únie po r. 2002. Pozýva aj ďalšie darcovské krajiny a zapájajúce sa krajiny, aby sa pripojili k tomuto nevyhnutnému úsiliu. EÚ sa zaviazala preskúmať najslubnejšie možnosti pre inovačné finančné zdroje, určené na rozvoj, aby tak zvýšila disponibilné zdroje trvalo udržateľným spôsobom, ktorý sa dá predvídať.

4.2. Posilnenie účinnej pomoci

4.2.1. *Konať spoločne pre lepšiu koordináciu, harmonizáciu a zosúladenie*

Na zníženie nákladov spätých s transakciou pomoci a na posilnenie kapacít partnerských krajín prijme EÚ opatrenia, ktoré sú potrebné na dodržiavanie jej medzinárodnej angažovanosti v oblasti harmonizácie a účinnosti pomoci založenej na osvojení si a zosúladení stratégií a postupov príslušných krajín, na decentralizované riadenie programov prostredníctvom výsledkov a vzájomnej zodpovednosti⁸. Použije ukazovatele pokroku definované v tomto kontexte a uskutoční východiskové ciele stanovené Parížskou deklaráciou.

EÚ uvedie plán práce⁹, ktorý stanoví konkrétne merateľné činnosti spolu s časovým rozvrhom. Tento plán sa počas nasledujúcich rokov bude zameriavať najmä na:

- (i) lepšie rozdelenie práce na úrovni krajín a regiónov pre lepšiu komplementárnosť, najmä prostredníctvom definície spoločného programového rámca EÚ;
- (ii) vypracovanie sprievodcu EÚ v každej krajine;
- (iii) zostavenie takého vzoru spoločnej finančnej dohody, ktorý vyzdvihuje harmonizáciu postupov s postupmi partnerskej krajiny;
- (iv) zabezpečenie minimálnej prítomnosti EÚ (Spoločenstvo alebo členský štát) v hospodársky zaostalých krajinách, najmä v krajinách nachádzajúcich sa v kríze;

⁸ Rímska deklarácia z februára 2003 a Parížska deklarácia z marca 2005.

⁹ Závery Rady GAERC (Všeobecné záležitosti a zahraničné vzťahy) z 22. – 23.11.2004; 14724/04, príloha 2, správa pracovnej skupiny o harmonizácii „*Advancing coordination, harmonisation and alignment: The contribution of the EU*“.

(v) viac spoločných akcií a intenzívnejšie využitie spolufinancovania umožňujúceho začať pridružené operácie s členskými štátmi a medzi nimi, ako aj využitie skúseností nových členských štátov a uľahčenie postupného zapájania týchto krajín ako kapitálových účastníkov.

Toto úsilie sa nebude vyvíjať izolovane. Tento európsky postup, otvorený celému rozvojovému spoločenstvu, sa začleňuje do medzinárodného hnutia, ktoré chce oživiť. EÚ kladie osobitný dôraz na spoluprácu s ostatnými bilaterálnymi partnermi v oblasti rozvoja a multilaterálnymi účastníkmi, ako sú OSN a medzinárodné finančné inštitúcie.

4.2.2. *Zvýšenie kvality pomoci aj prostredníctvom inovačných a flexibilných mechanizmov*

S cieľom posilniť vlastnícke povedomie, zabezpečiť financovanie základných rozpočtov na prevádzku, presadiť zdravú a transparentnú správu verejných financií a zosúladiť pomoc s vnútroštátnymi postupmi partnerských krajín, bude všeobecná rozpočtová alebo regionálna pomoc zberať stále väčšiu časť vykonávania európskej pomoci.

Z hľadiska narastajúceho rozpočtu na pomoc a s ohľadom na potrebu zabezpečiť stabilné a predvídateľné zdroje, Únia rozpracuje nový mechanizmus, ktorý umožní krajinám, ktoré urobili dostatočný pokrok v oblasti obmedzenia chudoby, aby zaviedli strednodobé opatrenia, najmä na pokrytie opakovaných výdavkov na ľudské zdroje, potrebných na zabezpečenie základných služieb a zabezpečili lepšie pochopenie potreby trvalejších investícií, ktorých výhody sa ukážu až po dlhšom čase.

Daňové úľavy predstavujú takisto prostriedok na predvídateľné a koordinované financovanie štátnych rozpočtov. EÚ sa zaviazala nájsť trvalé riešenie pre daňové zaťaženie, osobitne v prípade iniciatív smerujúcich k multilaterálnej daňovej úľave krajín vystavených vonkajším otrasom a krajín, ktoré prekonali krízu.

Uvoľnenie pomoci je ďalším kľúčovým prvkom v úsilí zvýšiť účinnosť pomoci. V tejto súvislosti Únia opätovne potvrdzuje svoj zámer presadzovať taký stupeň uvoľnenia, ktorý prekračuje uvoľnenie stanovené v existujúcich medzinárodných dohodách, najmä v oblasti potravinovej pomoci, ktorú nasmeruje k miestnym a regionálnym nákupom.

4.3. Zabezpečenie koherentnosti politík rozvoja

Únia sa zaviazala presadzovať koherentnosť v politikách rozvoja. Únia definovala viaceré oblasti politík zahŕňajúce opatrenia, ktoré pomôžu rozvojovým krajinám dosiahnuť RCT¹⁰ a ktoré sú iné ako spolupráca na rozvoji. Toto podstatným spôsobom dopĺňa príspevok EÚ k realizácii týchto cieľov.

Čo sa týka realizácie, treba sa posunúť vpred na troch úrovniach: 1. na úrovni členských štátov posilnením postupov a nástrojov týkajúcich sa koherentnosti politík, kde je vhodné použiť osvedčené postupy, ktoré vypracovali niektoré členské štáty; 2. na úrovni Rady posilnením efektívneho začlenenia otázok týkajúcich sa rozvoja do práce jednotlivých oddelení Rady; 3. na úrovni Komisie, do ktorej treba zahrnúť posilnenie analýzy vplyvov v perspektíve rozvoja.

¹⁰ Obchod, životné prostredie, klimatické zmeny, bezpečnosť, poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, sociálny rozmer globalizácie/primerané zamestnanie a práca, migrácia, výskum a inovácia, informačná spoločnosť, doprava, energetika.

* *

*

DRUHÁ ČASŤ

USMERNENIA SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA ZAVEDENIA POLITIKY ROZVOJA

Druhá časť vyhlásenia predložená v prílohe poskytuje usmernenia na zavedenie politiky rozvoja na úrovni Spoločenstva. Jej cieľom je objasniť úlohu Spoločenstva a určiť priority, ktoré sa premietnu do účinných a koherentných programov spolupráce na rozvoji na úrovni krajín a regiónov.

PRÍLOHA

DRUHÁ ČASŤ

USMERNENIA SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA ZAVEDENIA POLITIKY ROZVOJA

1. ŠPECIFICKÁ ÚLOHA KOMISIE

Komisia ako politická inštitúcia, ktorej zodpovednosti vymedzuje zmluva, má oveľa širšie poslanie ako rozvojová agentúra. Musí mať preto k dispozícii množstvo politík a nástrojov, ktoré jej umožnia riešiť najrozmanitejšie situácie.

Komisia je prítomná a činná v celom svete vďaka spoločnej obchodnej politike, politickému dialógu a kooperačným programom týkajúcim sa takmer všetkých rozvojových krajín a regiónov, ktoré podporuje široká sieť delegácií.

Komisia je hybnou silou, ktorá umožňuje pokročiť v pláne zladenia a komplementárnosti v Únii a spoločne s ostatnými investormi podporiť európske prístupy k oblasti rozvoja v medzinárodných orgánoch a oživiť európsku diskusiu o rozvoji.

Poslaním Komisie je ďalej zlepšovať chápanie vzájomných závislostí a podporovať solidaritu medzi severom a juhom na základe hodnôt, na ktorých je Európa založená. S týmto cieľom bude venovať mimoriadnu pozornosť osvetovým a výchovno-vzdelávacím aktivitám zameraným na oblasť rozvoja.

2. DIFERENCOVANÝ PRÍSTUP PODĽA OBSAHU A POTRIEB

2.1. Diferenciácia v zavedení spolupráce týkajúcej sa rozvoja

Uskutočňovanie rozvojovej spolupráce Spoločenstva je nevyhnutne špecifické pre jednotlivé krajiny alebo regióny a je zostavené na mieru pre každú partnerskú krajinu alebo región.

Diferencovaný prístup je nevyhnutný vzhľadom na rôznorodosť partnerov a výziev. Uplatňuje sa tak vo všeobecnej politike, ako aj pri kooperačných programoch. Politika Spoločenstva uplatňovaná voči jednotlivým krajinám je totiž odrazom kombinácie cieľov (rozvoj, obchod a hospodárstvo, bezpečnosť, stabilizácia, životné prostredie atď.), ktorá vychádza z potrieb, priorít a predností jednotlivých krajín. Opiera sa o určitú sústavu pravidiel (podpory pre jednotlivé druhy projektov, rozpočtová podpora, humanitárna pomoc a pomoc v oblasti predchádzania krízam, pomoc občianskej spoločnosti a cez občiansku spoločnosť, zblíženie noriem, štandardov a právnych noriem atď.), ktorá je pre jednotlivé krajiny špecifická.

Treba rozlišovať partnerské krajiny s priemernými príjmami a partnerské krajiny s nízkymi príjmami. Krajiny s nízkymi príjmami (ďalej len „KNP“) a najmenej vyspelé krajiny stoja pred nutnosťou reagovať na obrovské výzvy týkajúce sa plnenia rozvojových cieľov tisícročia (ďalej len „RCT“). Podpora KNP sa bude opierať o stratégiu obmedzenia chudoby a potrebnú pozornosť bude venovať dostupnosti základných služieb a prístupu k nim, hospodárskej diverzifikácii, potravinovej bezpečnosti a zlepšeniu spôsobu riadenia a zlepšeniu na úseku inštitúcií.

Táto úloha sa komplikuje v situáciách neľahkých partnerstiev, ako aj v krajinách vo vojnovom konflikte.

Na dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia je podpora krajín s nízkymi príjmami tiež dôležitá. V týchto krajinách žije veľká časť chudobných obyvateľov sveta a tieto krajiny sa často stretávajú s problémom veľkých nerovností a nedostatkov v riadení, čo ohrozuje udržateľnosť ich vlastného rozvojového procesu. Spoločenstvo preto i naďalej pomáha pri znižovaní chudoby a dosahovaní ďalších kľúčových cieľov. Mnohé krajiny s priemernými príjmami sú strategickými aktérmi, ktorí zohrávajú významnú úlohu, čo sa týka svetových otázok politiky, bezpečnosti a obchodu, tvoria svetový verejný majetok a sú lídrami na regionálnej úrovni.

Cieľom európskej susedskej politiky je okrem toho vytvoriť prednostné partnerstvo so susednými krajinami, v rámci čoho ich priblíži k Únii a ponúkne im účasť na vnútornom trhu Spoločenstva, pričom podporí dialóg, reformy a sociálny a hospodársky rozvoj.

V situáciách neľahkého partnerstva s nestabilnými alebo upadajúcimi štátmi budú bezprostrednými prioritami Spoločenstva poskytovanie základných služieb a riešenie špecifických potrieb, najmä vo forme projektov, prácou s občianskou spoločnosťou a OSN. Prioritná koncepcia angažovania Spoločenstva spočíva v pomoci partnerským štátom pri zriaďovaní legitímnych štátnych inštitúcií, silných a stabilných, ako aj v podpore občianskej a organizovanej spoločnosti. S cieľom zlepšiť pôsobenie v tomto smere Komisia stanovuje v spolupráci s medzinárodnými partnermi princípy medzinárodného angažovania sa v nestabilných štátoch. Uvedené princípy odrážajú skúsenosti s účinnou pomocou v týchto krajinách a vzťahujú sa na aspekty, ako sú súdržnosť, predchádzanie nestabilite štátu a predchádzanie konfliktom, zosúladenie a prispôsobenie sa ich stratégiám a postupom.

Hlavne v rozvojovej oblasti musia politiky Spoločenstva zohľadňovať najširšie strategické aspekty, aby pokryli celú škálu jej cieľov. Diferenciácia a zložitosť vyvažovania politik si vyžadujú širokú škálu prístupov a tém v rámci rozvojovej politiky. Je čoraz dôležitejšie zabezpečiť koherentnosť politik.

Dokumenty o stratégiách jednotlivých krajín, regiónov a tém sú nástrojmi dlhodobého plánovania Spoločenstva, ktoré vymedzujú cielenú vyváženosť politik a nástrojov a zároveň zabezpečujú súdržnosť medzi nimi. Nová zostava zemepisných nástrojov a naliehavých nástrojov¹¹ s cieľom poskytnúť pomoc zo strany Spoločenstva je vhodným rámcom umožňujúcim zohľadniť rôzne súvislosti a podmienky. V tomto rámci sú tematické programy druhoradé, doplnujúce a vymedzené podľa ich pridanej hodnoty, ktorá je vo vzťahu k zemepisným programom odlišná.

2.2. Transparentnosť kritérií týkajúcich sa pridelovania zdrojov

Celkový finančný prídelenie sa poskytuje so zreteľom na zemepisné alebo tematické kritériá. V rámci jednotlivých prídelení podľa zemepisného kritéria dochádza k poskytovaniu zdrojov a kontrole ich použitia podľa princípov potrieb a kapacity a dosiahnutých výsledkov krajiny, ktoré sa môžu upraviť tak, aby zohľadňovali špecifický charakter rôznych programov. V tomto smere sa prihliada na ciele trvalo udržateľného rozvoja. Kritériá potrieb zahrňujú

¹¹ Návrh Komisie určený Rade a Parlamentu sa opiera o tri zemepisné nástroje, ktorými sú nástroje pre susedskú politiku, rozvojovú a hospodársku spoluprácu a predvstupovú politiku EÚ, a o tri okamžité nástroje, ktorými sú nástroje pre humanitárnu pomoc, stabilitu a makrofinančnú pomoc.

obyvateľstvo, rozsah chudoby a úroveň sociálneho rozvoja; kritériá dosiahnutých výsledkov zahrňujú pokrok v politickej, hospodárskej a sociálnej rovine a čerpanie pomoci, predovšetkým spôsob, akým určitá krajina využíva obmedzené zdroje na účely rozvoja, počínajúc jej vlastnými zdrojmi.

Tento prístup napomáha rozvoj a pokrok v oblasti rozvojových cieľov tisícročia, pretože prihliada na politické priority Spoločenstva. Je takisto dosť pružný, aby mohol zohľadniť špecifické situácie krajín, ktoré sú príjemcami pomoci, ako malé ostrovy alebo štáty s nevýhodnou polohou, krajiny mimoriadne rozľahlé a preľudnené alebo krajiny vystavené prírodným katastrofám.

3. PRIORITY VYBRANÉ PO DOHODE S PARTNERSKÝMI KRAJINAMI

3.1. Princíp koncentrácie pri zachovaní flexibility

Spoločenstvo bude uplatňovať princíp vzájomnej dohody, ktorý patrí k najdôležitejším princípom na zabezpečenie účinnosti pomoci. Tento princíp si vyžaduje vybrať si v rámci procesu dlhodobého plánovania pomoci Spoločenstva určitý počet oblastí pre uskutočnenie opatrení namiesto rozdrobovania snáh v príliš veľkom počte sektorov. Tento výber sa uskutoční v rámci krajín a regiónov, s cieľom dodržiavať záväzky prijaté v oblasti partnerstva prispôsobenia a a ujednotenia.

Tieto priority sa určia na základe transparentného a dôsledného dialógu s rôznymi aktérmi na základe spoločnej analýzy a podľa komplementárnosti medzi investormi. Dostatočná pružnosť pri dlhodobom plánovaní musí umožniť aj rýchle splnenie nepredvídateľných potrieb.

Agenda zosúladenia si vyžaduje, aby investori pracovali spoločne na podpore všeobecných a odvetvových politík partnerských krajín. V tomto zmysle je Spoločenstvo pripravené prevziať svoj diel zodpovednosti. Stratégie na zníženie chudoby zamerané na rozvojové ciele tisícročia alebo rovnocenné vnútroštátne stratégie musia byť pre túto prácu východiskom.

3.2. Príspevok Spoločenstva k zavedeniu spoločného tematického rámca

V rámci spoločného tematického rámca určeného pre Úniu a na základe spoločnej analýzy potrieb a dosiahnutých výsledkov partnerských krajín bude Komisia v rámci dialógu o dlhodobom plánovaní s partnerskými krajinami prihliadať na diferenciaciu, komplementárnosť a svoje kapacity, s cieľom stanoviť oblasti vzájomnej dohody ohľadne spolupráce v rámci Spoločenstva.

Komisia získala skúsenosti a plánuje posilniť svoje kapacity vo viacerých oblastiach rozvojovej spolupráce:

– Spôsob riadenia a podpora hospodárskych a inštitucionálnych reforiem

Čo sa týka spôsobu riadenia, pre Spoločenstvo budú osobitou prioritou ľudské práva – vrátane rovnosti medzi mužmi a ženami – a demokratizácia, podpora vysokého stupňa politickej angažovanosti a podpora reforiem potrebných na prevenciu a boj proti korupcii, podpora decentralizácie a miestnych orgánov a posilnenie úlohy parlamentov.

Komisia bude zároveň dbať o zlepšenie prístupu k životnému prostrediu a k sociálnej oblasti tak, že posilní aktívnu účasť inštitucionálnych aktérov poverených týmito otázkami v politickom procese rozhodovania a posilnením úlohy aktérov nepatriacich do vládnych kruhov. V tejto súvislosti bude Spoločenstvo pokračovať v realizácii akčného plánu Únie smerujúceho k posilneniu politik riadenia a obchodovania s lesnými produktmi.

Spoločenstvo podporuje reformy podľa pravidiel, ktoré závisia od osobitých okolností. Rozpočtová pomoc sa v prípade potreby bude pokladať za podmienku pomoci, ktorá je mimoriadne užitočná z hľadiska stratégie zameranej na zlepšenie spôsobu riadenia, pretože Spoločenstvu prisudzuje významnú úlohu v rámci zlepšovania riadenia verejných financií z hľadiska celého rozpočtu – čo je podstatným predpokladom boja proti neúčinnosti a korupcii a spôsobom, ako zvýšiť dosah verejných výdavkov na chudobu.

Spoločenstvo bude podporovať zásady správneho riadenia vo finančnej, daňovej a súdnej oblasti, najmä cestou väčšej transparentnosti, výmeny informácií a spolupráce medzi príslušnými orgánmi. Všetko toto uľahčí boj proti podvodom spoločností a finančným podvodom, boj proti praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu, protidaňovým podvodom a únikom, korupcii a iným neregulárnym finančným praktikám, najmä spoločností.

V oblasti pomoci hospodárskym a inštitucionálnym reformám vrátane stratégií obmedzenia chudoby bude okrem inštitúcií Bretton Woods i naďalej hlavným aktérom Spoločenstvo, ktoré bude aktívne rozvíjať dialóg s krajinami ohľadne obsahu reforiem, pričom bude finančne podporovať vlády zaangažované na týchto programoch. V rámci dialógu s krajinami bude Spoločenstvo i naďalej pozorne sledovať dosah reforiem z hľadiska hospodárskeho rastu, zlepšovania obchodnej klímy, makroekonomickej stability a účinku na obmedzenie chudoby. Bude podporovať prispôsobovanie týchto reforiem v jednotlivých krajinách a pri dialógu sa bude zameriavať na oblasť výsledkov. Osobitý dôraz bude klásť na otázku zlepšenia riadenia verejných financií, čo je základný prvok pre potieranie korupcie a posilnenie efektívnosti výdavkov. Z finančného hľadiska bude uprednostňovať vždy, keď mu to podmienky umožnia, rozpočtové podpory s cieľom finančne podporiť tieto programy. Bude zasahovať so zreteľom na hlavné smery vytýčené Dobrou praxou CAD/Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj pre rozpočtovú pomoc, predovšetkým z hľadiska prispôsobenia, koordinácie a podmienok. Doplnkové podpory sa budú môcť poskytovať v oblasti rozvoja kapacít vo forme klasických projektov.

Spoločenstvo bude nakoniec ďalej vyvíjať činnosť v rámci otázky zadlženosti, v súvislosti s ktorou bude plniť svoje záväzky a bude sa aktívne zúčastňovať na medzinárodnej diskusii o tejto téme.

– **Obchod a regionálna integrácia**

Obchod je kľúčovým zdrojom pre hospodársky rast. Otvorenie trhov a prednostný prístup poskytujú rozvojovým krajinám možnosti rastu. Nedostatočné ponukové kapacity často obmedzujú možnosti využiť tento potenciál. Čo sa týka výmen a regionálnej integrácie, cieľom Spoločenstva je udržateľný rast a pomalá a postupná integrácia do svetového hospodárstva. Prioritou v tejto oblasti je posilnenie inštitúcií a kapacít tak, aby sa efektívne dali skoncipovať a uplatňovať zdravé obchodné a integračné politiky, a takisto podpora súkromného a verejného sektora, s cieľom využiť nové možnosti výmen na regionálnom a sektorovom trhu a uľahčiť prispôsobovanie. S tým súvisí zlepšenie ponuky z hľadiska zákonných noriem a právnych predpisov, ktorá umožňuje vytvoriť klímu priaznivejšiu pre investície a zabezpečiť dostupnosť základných podporných služieb (napríklad voda, elektrická

energia, telekomunikácie, financie atď.) vrátane toho, čo sa podniklo v oblasti infraštruktúr a dopravy. Pomoc smerujúca do súkromného sektora zostane dôležitou oblasťou intervencie Spoločenstva. Okrem zlepšenia spomínanej obchodnej klímy bude zahŕňať zvýšenie kapacít a ľahší prístup súkromného sektora rozvojových krajín k finančným službám, najmä prostredníctvom Európskej investičnej banky. Význam pomoci mikrofinanciám sa bude i naďalej zvyšovať. Prístup chudobného obyvateľstva k finančným službám je významným nástrojom, ktorý mu má pomôcť zbaviť sa chudoby.

Špecifická pozornosť sa venuje oblastiam spojeným s obchodom, ako sú zjednodušenie obchodných výmen, služby, zhoda s hygienickými a rastlinolekáorskými opatreniami (ďalej len „HRL“), technické normy a normy kvality a duševné vlastníctvo. Ďalšou prioritou je uľahčiť reštrukturalizáciu daňového systému, s cieľom nahradiť dovozné clá inými, vyváženými daňovými formami.

Konkrétnejšie akcie budú v širokej miere závisieť do charakteristík partnerských krajín. Menšie krajiny, krajiny s nevýhodnou polohou, ostrovné krajiny a menej vyspelé krajiny potrebujú, aby sa osobitá pozornosť venovala zvýšeniu konkurencieschopnosti súkromného sektora. V týchto krajinách má rozpočtová pomoc počas prechodného obdobia význam pre daňovú úpravu a zabránenie akémukoľvek politickému zvratu.

Prekážky obchodu sú často väčšie medzi rozvojovými krajinami. Regionálna integrácia môže zmenšiť tieto prekážky, zväčšiť rozsah trhov a taktó umožniť väčšie úspory vo výrobe a zvýšiť príťažlivosť trhov pre investície. Veľká časť pomoci spojená s obchodom, najmä v skupine krajín AKT, sa poskytuje v rámci regionálnych programov, ktorých účelom je podporiť konsolidáciu hospodárskej integrácie a pripraviť dohody o hospodárskom partnerstve (ďalej len „DHP“). Pre mnohé krajiny, ale najmä pre krajiny, pre ktoré je EÚ hlavným obchodným a finančným partnerom, je zblíženie právnych predpisov jednotného trhu výhodné.

– **Infraštruktúra a doprava**

ES podporuje udržateľný sektorový prístup k doprave. Kľúčovými zásadami tohto prístupu je splniť potreby tých, ktorým je určený, zaistiť bezpečnosť, dostupnosť a efektívnosť dopravy a znížiť na minimum negatívne účinky dopravy na životné prostredie. Stratégia, ktorá sa uplatňuje na zabezpečovanie dopravy, je hospodársky, finančne a inštitucionálne udržateľná. Partneri v oblasti rozvoja túto koncepciu uplatňujú spoločne.

Odpoveďou Komisie na zvyšujúce sa požiadavky afrických krajín ohľadne financovania infraštruktúr investormi je partnerstvo v oblasti infraštruktúry. Toto partnerstvo bude fungovať na rôznych úrovniach, na kontinentálnej úrovni, na úrovni skupiny štátov a na vnútroštátnej úrovni. Partnerstvo bude vychádzať z maximálneho počtu „ľahkých“ opatrení (zosúladenie rámca právnych predpisov, rozvoj inštitúcií, posilnenie kapacít) a z „ťažkých“ opatrení (doplnkové fondy pre investície do infraštruktúr).

– **Voda a energia**

Politický rámec Spoločenstva pre integrované hospodárenie s vodnými zdrojmi má za cieľ zaručiť dostatočné zásobovanie kvalitnou pitnou vodou, hygienické a zdravotnícke podmienky vhodné pre všetkých a najmä pre tých, ktorí v tomto smere trpia najväčším nedostatkom, so zreteľom na RCT tak, aby sa do roku 2015 znížil počet osôb, ktoré nemajú stály prístup k nezávadnej pitnej vode a k základným hygienickým zariadeniam.

K realizácii týchto politických cieľov prispieva Európska iniciatíva pre vodu. Jej kľúčovými prvkami sú: zvýšiť politickú angažovanosť s cieľom konať a zviditeľniť otázky týkajúce sa vody a hygienických zariadení v nadväznosti na snahu zmierniť chudobu, podporovať lepšie hospodárenie s vodou, posilniť regionálnu a miestnu spoluprácu v oblasti riešenia otázok týkajúcich sa hospodárenia s vodou, zabezpečovať doplnkové finančné prostriedky. Z geografického hľadiska sa iniciatíva sústreďuje na Afriku, pričom skúsenosti s ňou prispievajú k nastoleniu silného vzťahu s východnou Európou, Kaukazom, Strednou Áziou, stredomorskou oblasťou a Latinskou Amerikou.

Celé skupiny obyvateľov krajín s nízkymi príjmami nemajú prístup k elektrine a sú závislí od nákladných systémov zásobovania domácou energiou. Politika Spoločenstva sa preto zameriava hlavne na podporu zdravého inštitucionálneho a finančného prostredia, osvetu a rozvoj kapacít so zámerom zlepšiť prístup k moderným energetickým službám prostredníctvom Európskej iniciatívy pre energiu a Koalície obnoviteľných druhov energie v Johannesburgu. Pomoc sa bude poskytovať aj s cieľom zaviesť infraštruktúru potrebnú na zabezpečenie vzájomného prepojenia krajín a regiónov v snahe o dosiahnutie rozsiahlych úspor a rentabilnejšieho a udržateľného využívania zdrojov. Spoločenstvo podporuje aj rozvoj inovačných finančných mechanizmov spájajúcich verejný a súkromný sektor.

V krajine s priemernými príjmami sa pomoc poskytovaná v rámci politiky Spoločenstva zameriava najmä na postupné nahradenie výroby elektrickej energie z fosílnych palív zdrojmi energie, ktoré sú z environmentálneho hľadiska udržateľné, ako aj na zlepšovanie energetickej účinnosti.

– **Sociálna súdržnosť a zamestnanosť**

Spoločenstvo podporuje integrovaný sociálny a hospodársky prístup, ktorý pokladá hospodárstvo, zamestnanosť a sociálnu súdržnosť za vzájomne prepojené prvky boja proti nerovnostiam. Priority budú odrážať potreby krajín a partnerských regiónov s osobitým dôrazom na sociálne a daňové politiky smerujúce k podpore spravodlivosti. Prioritné akcie budú zahrňovať podporu reforiem sociálneho zabezpečenia (napríklad rozšírenie sociálneho zabezpečenia na tých, ktorí nie sú chránení existujúcimi systémami sociálneho zabezpečenia, udržateľné a vhodné mechanizmy sociálnej ochrany) a daňových reforiem zacielených na prerozdelenie príjmov, hospodársky rast v prospech chudobných a zamestnanosť.

Zamestnanosť je hlavným faktorom na dosiahnutie vysokej úrovne sociálnej súdržnosti. Spoločenstvo bude podporovať investície, ktoré vytvárajú pracovné príležitosti a podporujú rozvoj ľudských zdrojov. V tejto súvislosti bude ES podporovať vhodné pracovné príležitosti pre všetkých podľa agendy Medzinárodnej organizácie práce. Osobitá pozornosť sa bude venovať postupnému začleneniu neformálneho sektora do formálneho hospodárstva, sociálnemu dialógu a sociálnej zodpovednosti podnikov.

– **Ľudský a sociálny rozvoj**

Politický rámec Spoločenstva v oblasti ľudského a sociálneho rozvoja má za cieľ zlepšiť život ľudí v súlade s rozvojovými cieľmi tisícročia prostredníctvom opatrenia na celosvetovej úrovni a na úrovni jednotlivých krajín.

Spoločenstvo bude podporovať opatrenia týkajúce sa národného zdravia tým, že bude posilňovať systémy zdravotníctva, osobitnú pozornosť bude venovať ľudským zdrojom, a tak bude stále intenzívnejšie vyvíjať činnosť v intenciách sektorových prístupov a sektorovej

rozpočtovej pomoci. Z tohto pohľadu ES zlepši svoje schopnosti politického dialógu na vnútroštátnej úrovni alebo sa bude usilovať podeliť sa o skúsenosti s členskými štátmi EÚ.

Spoločenstvo podporí spoločné opatrenia EÚ v boji proti HIV/AIDS, malárii a tuberkulóze na úrovni štátov a na globálnej úrovni na základe svojho politického rámca a Európskeho akčného programu. Stratégie Spoločenstva budú podporovať prevenciu, liečenie a starostlivosť, a to aj prostredníctvom Svetového fondu bola proti AIDS, tuberkulóze a malárii. Tieto činnosti budú zahŕňať opatrenia zamerané na siroty a ohrozené kategórie detí a takisto opatrenia na presadenie rovnosti pohlaví v súvislosti s uvedenými tromi chorobami a na odstránenie verejného odsudzovania a diskriminácie. V plnom rozsahu sa budú skúmať aj prepojenia a nadväznosti na stratégie, ktorých cieľom je podpora zdravia a sexuálnych a reprodukčných práv. Spoločenstvo zároveň navrhne členským štátom a NEPAD spoločné prístupy na vyriešenie mimoriadnej krízy ľudských zdrojov u poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti.

Vo výchovno-vzdelávacej oblasti sú prioritami Spoločenstva kvalitné základné školstvo a odborné vzdelávanie. Mimoriadna snaha sa bude vyvíjať na odstránenie hlavných nerovností. Osobitá pozornosť sa bude venovať podpore výchovy dievčat a ich bezpečnosti v školskom prostredí. S vypracovaním odvetvových plánov, financovaním variabilných nákladov a účasťou na regionálnych a globálnych tematických iniciatívach vo výchovno-vzdelávacej oblasti sa bude počítvať vtedy a v prípadoch, kde tieto opatrenia zvýšia hodnotu výsledkov vo výchovno-vzdelávacej oblasti, vo vymedzení noriem alebo snáh o monitorovanie.

Rámec Spoločenstva sociálnej politiky rozvoja podporuje ochranu osôb, najmä žien a detí, pred nedovoleným pašovaním ľudí, najhoršími formami práce detí a diskrimináciou, najmä čo sa týka rovnosti pohlaví a invalidity.

Najväčšia časť finančnej pomoci bude smerovať do najchudobnejších krajín. V priemyselne slabých štátoch bude Spoločenstvo spolupracovať s mimovládnyimi organizáciami a organizáciami Spojených národov, s cieľom poskytnúť základné služby a splniť osobité potreby najmä prostredníctvom projektov.

Okrem práce na úrovni krajín má Spoločenstvo kapacitu na globálnej úrovni, pretože upriamuje pozornosť Európy na určité kľúčové otázky, predovšetkým na práva žien, zdravie a sexuálne a reprodukčné práva a podporu lacných a bezpečných farmaceutických produktov.

– **Rozvoj vidieka a územné plánovanie, poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť**

Na rozvoj vidieka a poľnohospodárstvo sa v posledných rokoch sústredila dostatočná pozornosť z hľadiska ich úlohy v hospodárskom raste a boji proti chudobe. Na oživenie investícií v týchto sektoroch bude Spoločenstvo podporovať uplatňovanie mnohosektorových územných prístupov smerujúcich k územnému plánovaniu, kladúcich dôraz na posilnenie miestnych orgánov a na účasť aktérov na určení investičných priorit a na riadení zdrojov so zámerom podporiť vznik skutočných stredísk záujmu miestneho rozvoja.

Spoločenstvo bude i naďalej zohrávať kľúčovú úlohu v oblasti bezpečnosti potravín tak na medzinárodnej, ako aj regionálnej a vnútroštátnej úrovni tým, že bude podporovať strategické prístupy v krajinách s chronicky chýbajúcou potravinovou bezpečnosťou, ktoré budú okrem iného zahŕňať preventívne akcie, vrátane systémov včasného poplachu, rozvoja bezpečnostných sietí, zlepšenia prístupu k zdrojom, kvality výživy a rozvoja kapacít pre

vymedzenie stratégií. Mimoriadna pozornosť sa bude venovať situáciám prechodu od naliehavej pomoci k pomoci na podporu rozvoja.

V oblasti poľnohospodárstva bude Spoločenstvo klásť dôraz na prístup k zdrojom (pôda, voda, financie) a k novým príležitostiam (trhy, technológie), predovšetkým pre ženy. So zreteľom na obmedzujúce podmienky a úroveň rozvoja krajiny sa priority Spoločenstva budú môcť týkať udržateľnej intenzifikácie výroby (krajina s nízkymi príjmami), konkurencieschopnosti na medzinárodných trhoch a riadenia rizík (krajiny závislé od základných produktov). Osobitá pozornosť sa bude venovať protišokovým mechanizmom. V situáciách prechodu sa bude klásť dôraz na rehabilitovanie výrobných systémov. V snahe o dosiahnutie technologického rozvoja, ktorý by pomohol rozvojom krajín, ES výrazne podporí poľnohospodársky výskum na globálnej úrovni.

– Životné prostredie a udržateľné riadenie prírodných zdrojov

Spoločenstvo bude podporovať snahy a posilní kapacity partnerských krajín (vlády a občianska spoločnosť) za účelom začlenenia environmentálneho rozmeru do rozvoja, vrátane uskutočňovania environmentálnych mnohostranných dohôd¹².

Spoločenstvo posilní iniciatívy v oblasti ochrany prírodných zdrojov a ich udržateľného spravovania, najmä ako zdroja príjmov (lesy, rybolov...). Konkrétnym prejavom podpory v tejto oblasti môžu byť opatrenia na úrovni vnútroštátnych a regionálnych stratégií, ale aj účasť na/v európskych alebo celosvetových iniciatívach/organizáciách. Zvýši sa aj objem finančných prostriedkov určených na výskum v oblasti rozvoja v rámci 7. rámcového programu.

Mimoriadna pozornosť sa bude venovať kontrole trvalého spravovania lesných zdrojov, ako aj zachovaniu a zvýšeniu počtu pracovných príležitostí a zdrojov príjmov pochádzajúcich z vidieckych a environmentálnych produktov a služieb, ktoré poskytujú lesy, vrátane podpory hospodárenia s lesmi zo strany miestnych spoločenstiev a zlepšenia hospodárenia s lesnými zdrojmi. Trvalé spravovanie biodiverzity, vrátane systémov chránených oblastí, spravodlivé rozdelenie ziskov a problémy miestneho rozsahu s biologickou bezpečnosťou sa uskutočnia prostredníctvom väčšej podpory zavádzaniu UNCBD¹³.

Čo sa týka klimatických zmien, Spoločenstvo bude sústreďovať svoje úsilie na uskutočňovanie akčného plánu EÚ týkajúceho sa klimatických zmien a rozvoja, a to v úzkej spolupráci s členskými štátmi. Podpora ES určená menej rozvinutým krajínám a malým rozvojovým ostrovným štátom sa zameria na prispôbenie sa negatívnym účinkom klimatických zmien. Čo sa týka kontroly premeny krajiny na púšť a udržateľné hospodárenie s pôdou, Spoločenstvo sa zameria na uskutočňovanie UNCCD¹⁴ prostredníctvom účinného začlenenia otázok udržateľného hospodárenia s pôdou v rámci stratégií rozvojových krajín.

– Predchádzanie konfliktom a nestabilita štátov

ES sa zameriava na predchádzanie vytváraniu neľahkých partnerstiev a nestability štátov. Podporuje reformu správy verejných vecí, ako aj globálny prístup k prevencii. Hlásá skôr

¹² Podnebie, biodiverzita, odpady a chemické látky.

¹³ Dohovor Spojených národov o biologickej rozmanitosti.

¹⁴ Dohovor Spojených národov o boji proti postupovaniu púšte.

kultúru dlhodobého predchádzania nestabilite štátov, konfliktom, živelným pohromám a iným druhom kríz, než reakciu.

Spoločenstvo bude i naďalej poskytovať pomoc, s cieľom predchádzať konfliktom a riešiť ich a nastoliť mier vysporiadaním sa s primárnymi príčinami vyostrenia konfliktov, hlavne biedou, ničením, zneužívaním a nerovnosťami v oblasti rozdelenia a prístupu k pôdam a prírodným zdrojom, nedostatkami v riadení, nedodržiavaním ľudských práv a nerovnosťou pohlaví. Spoločenstvo bude podporovať aj dialóg, účasť a zmier s cieľom podporiť mier a predchádzať vyhroteniu násilia.

Spoločenstvo bude intenzívnejšie podporovať snahy partnerských krajín a regionálnych organizácií v oblasti posilňovania systémov včasného varovania riadiacich/inštitucionálnych kapacít spôsobom, ktorý im umožní účinne sa angažovať v preventívnom prístupe. ES bude rozvíjať aj schopnosť včas rozpoznať príznaky nestability štátu tým, že zlepší spoločnú analýzu, spoločné monitorovanie a vyhodnocovanie problémových štátov, nestabilných štátov a slabých štátov spoločne s ďalšími investormi.

* *
*

V rámci inovačnej politiky musí Komisia rozvíjať **nové prístupy** v oblastiach, ako sú migrácia a rozvoj, bezpečnosť a rozvoj, siete a vzájomné prepojenie.

Významná je skúsenosť Komisie v oblasti pomoci, najmä všeobecnej a sektorovej rozpočtovej pomoci, ktorá si vyžaduje dôslednejší dialóg aj v sektorovej rovine, a v otázke spravovania verejných financií, kam patrí aj transparentnosť, povinnosť informovať a problematika korupcie.

Na doplnenie tejto snahy v oblasti rozvoja zabezpečí Komisia všetky odborné posudky z rôznych oblastí, ktoré sa osobitne nevzťahujú na externú činnosť, ale v ktorých sa môže podeliť o svoje skúsenosti – ide najmä o politiku vnútorného trhu, obchodnú politiku daňovú politiku, politiku hospodárskej súťaže, rybolov, životné prostredie, koherentnosť, zamestnanosť a sociálnu ochranu, výskum, výchovu, vzdelávanie a kultúru.

Všetko toto Komisia ponúka ako príspevok v rámci del'by práce založenej na komparatívnych výhodách každého jedného subjektu, s cieľom zvýšiť účinnosť pomoci.

3.3. Posilnenie prístupu „presadzovania“

Niektoré problémy si vyžadujú okrem zavedenia špecifických opatrení a politik aj prístup „presadzovania“, pretože predstavujú aj všeobecné zásady uplatniteľné na každú iniciatívu, pričom si vyžadujú mnohosektorové úsilie.

To sa týka podpory rovnosti pohlaví, ľudských práv vo všeobecnosti, najmä detí a domorodého obyvateľstva, environmentálneho rozmeru a posilnenia kapacít vrátane využívania informačných a komunikačných technológií vo väčšom rozsahu.

Komisia oživí tento prístup tým, že všetky zdroje, ktorými disponuje, bude rozvíjať systematicky a strategicky¹⁵, pričom bude viesť intenzívnejší dialóg s partnermi a vytvorí siete pre odborné posudky a technickú pomoc, združujúce zdroje členských štátov a partnerských krajín.

3.4. Pomoc globálnym iniciatívam a celosvetovým fondom

Globálne iniciatívy a celosvetové fondy sú mocným nástrojom na spustenie nových politických činností alebo na posilnenie existujúcich činností tam, kde je ich dosah nedostatočný. Sú schopné ľahšie zmobilizovať pozornosť a vôľu verejnosti, než tradičné podporné inštitúcie.

Tento spôsob intervencie však nesmie narušiť dialóg s krajinami, proces zjednotenia ich stratégií a začlenenie fondov do rozpočtového cyklu.

Preto bude treba posúdiť osobitne jednotlivé prípady a pridanú hodnotu iniciatív a globálnych fondov. Komisia si vytýči kritériá pre rozhodovanie o účasti a príspevku Spoločenstva do svetových fondov. Prioritou Spoločenstva budú iniciatívy, ktoré prispievajú k dosiahnutiu rozvojových cieľov tisícročia a k zvýšeniu dostupnosti svetového verejného majetku.

Čo sa týka iniciatív, ktoré predpokladajú činnosti na úrovni rozvojových krajín, účasť na týchto iniciatívach bude závisieť od možnosti začleniť tieto činnosti do vnútroštátnych alebo regionálnych politík rozvoja a skoordinať sa s programami donátorov.

Predpokladané trvanie týchto fondov, ako aj existencia výstupných stratégií po niekoľkých rokoch, budú takisto súčasťou výberu.

4. VÝBER SPÔSOBOV PODĽA POTRIEB A VÝKONNOSTI

Spoločenstvo má široký výber možností na uplatňovanie rozvojovej pomoci, ktorý mu umožňuje splňať rôzne potreby v odlišných podmienkach. Takáto rozmanitosť ponuky, ktorá je odteraz dostupná vo všetkých zemepisných a tematických programoch podľa návrhov Komisie, je skutočnou pridanou hodnotou Spoločenstva.

Rozpočtová pomoc všeobecným alebo odvetvovým rozvojovým politikám bude mať čoraz väčší význam. Táto pomoc umožní štátom, ktoré sú jej príjemcami, čeliť zvyšovaniu prevádzkových rozpočtov, napomáha zladenie a zjednotenie vnútroštátnych politík, zníženie nákladov na obchodné transakcie a podporuje prístupy založené na výsledkoch. Pomoc sektorovým reformám a reformám spôsobu riadenia sa môže takisto uskutočniť inými intervenčnými formami v spolupráci s inými investormi.

V krajinách, ktoré dosiahnu lepšie výsledky, sa zavedie predvídateľnejšia strednodobá pomoc, s cieľom zvýšiť plnenie rozvojových cieľov tisícročia.

Spoločenstvo sa zameria na prístup sústredený na výsledky a založený na ukazovateľoch pokroku. Podmienenosť sa bude čoraz viac vyvíjať smerom k „zmluvnej“ koncepcii, založenej na vzájomných záväzkoch, ktoré sa dohodnú a sformulujú na základe výsledkov.

¹⁵ Strategické environmentálne vyhodnotenia a analýzy dosahu na rovnosť mužov a žien sa budú vykonávať systematicky aj v rámci rozpočtovej pomoci („greening the budget“) a sektorovej pomoci.

Podpory jednotlivým projektom sa uplatnia predovšetkým v komplikovaných situáciách alebo v situáciách, v ktorých nie je vhodná rozpočtová pomoc, ako aj v rámci pomoci občianskej spoločnosti.

Zníženie dlhu zrovnateľné s nepriamou rozpočtovou pomocou, s obmedzenými nákladmi na transakcie a podporou koordinácie a zosúladenia investorov, by mohlo pomôcť krajinám znížiť ich slabú odolnosť voči vonkajším šokovým situáciám.

Pomoc Spoločenstva sa bude i naďalej poskytovať hlavne vo forme darov, čo je spôsob zodpovedajúci predovšetkým situácii tých najchudobnejším krajín s najmenšou schopnosťou splácať dlhy.

Európska investičná banka však zohráva čoraz významnejšiu úlohu pri poskytovaní pomoci Spoločenstva prostredníctvom investícií do súkromných a verejných podnikov v rozvojových krajinách. V posledných rokoch získala EIB v tomto smere viacero zahraničných poverení, čo jej umožňuje vyvíjať činnosť v tejto oblasti. Rastúci význam jej úlohy vyvoláva úvahy o spôsobe, ako lepšie zohľadniť dimenziu boja proti chudobe a dimenziu udržateľného rozvoja pri uplatňovaní týchto mandátov.

Spoločenstvo bude spolupracovať aj s príslušnými medzinárodnými organizáciami a agentúrami v činnostiach, v ktorých bude takáto spolupráca prínosom.

Výber tých najvhodnejších spôsobov pomoci pre jednotlivé krajiny zo strany Spoločenstva sa uskutoční v rámci cyklu dlhodobého plánovania, ktoré musí byť stále viac zosúladené s procesom prípravy sektorových politík a s plnením vnútroštátnych rozpočtov.